

Motion till riksdagen 2018/19:1291

av **Runar Filper m.fl. (SD)**

Jakt och vilt

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återta makten över jakt- och viltvård från EU och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en fristående myndighet för jakt och vilt och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om viltförvaltningsdelegationernas roll och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skydds jakt på rovdjur med lokal remissinstans och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skydds jakt och ersättning vid angrepp på tamboskap och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skydda rennäringen mot rovdjursangrepp och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en maximnivå för björnstammen och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om gynnsam bevarandestatus för vargstammen och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tillägg i föreskrifterna om fördröjt domstolsutslag vid överklagan av licensjakt på varg och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om art- och habitatdirektivet respektive fågeldirektivet och deras implementering och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en samlad förvaltning för älg och kronvilt och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera viltförvaltningens arbete i syfte att säkerställa att det fungerar på ett effektivt sätt genom samförvaltning och ett ökat regionalt inflytande och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta förvaltningen av vildsvin och tillkännager detta för regeringen.

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa jakttid på korp och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att få tillbaka den tidigare jakttiden på morkulla och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avlägsna skyddet för skarv från EU:s fågeldirektiv för att kunna införa allmän jakttid på skarv och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa licensjakt på säl och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reformera terrängkörningsförordningen och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om det allmänna uppdraget och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bidrag till miljöorganisationer och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om miljöorganisationers talerätt i viltfrågor och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om samma rätt till jakt och fiske för alla bofasta och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vilt som mat och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta regelverket för vilthantering och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förenkla reglerna kring försäljning av vildsvinskött och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa jägarexamen som ämne på skolschemat och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige är ett stort land med vidsträckta skogar och en landsbygd som för bara några släktled sedan var de allra flesta svenskars hembygd. Här har många generationer levt och verkat i samklang med naturen, brukat jorden och levt av vad skogen gett i form av ved, virke, bär, svamp och vilt.

Sverigedemokraterna har en positiv inställning till Sveriges jägarkår, som i stor utsträckning besitter och för vidare och kunskap om djur, natur och kultur. Jaktetiken är i regel hög och viltförvaltningen fungerar i stora drag väl. Viltförvaltningen har dock ett antal olösta knutar och Sverigedemokraterna har som uttalad ambition att vara en konstruktiv kraft i arbetet för att få detta politikområde att fungera ännu bättre. För Sverigedemokraterna är det viktigt att viltförvaltningen fungerar tillfredsställande, inte minst för att minimera trafikolyckor och skador för areella näringar, men också för att viltstammarna ska vara friska och starka. Det utgör i själva verket en förutsättning för långsiktigt hållbar jakt som ger värden i form av viltkött, naturkontakt och friluftsliv.

Återta makten från EU

Sverigedemokraterna vänder sig emot att EU dikterar svensk viltförvaltning. Sverige hade redan före EU-inträdet en viltförvaltning resten av världen kunde se på med avund och vi ser inga mervärden i att EU:s institutioner numera dikterar förutsättningarna. I frågor som berör viltförvaltning menar vi att det nationella parlamentet alltid ska ha sista ordet och att regeringen därmed tydligt ska verka för att Sverige återtar beslutsmakten gällande de frågor som ryms inom art- och habitatdirektivet och fågeldirektivet.

Fristående myndighet för jakt och vilt

Jakt och viltförvaltning är en viktig fråga för många människor i stora delar av landet och bör inte hanteras av en stor statlig myndighet med många andra ansvarsområden. Därför föreligger starka skäl att överföra detta ansvar från Naturvårdsverket till en renodlad myndighet för jakt- och viltfrågor. Det skulle tillföra en landsbygdsförankring med potential att skapa underlag för en bättre dialog med regionala myndigheter, jägarorganisationer och landsbygdsbor i övrigt. Det faktum att sprickan håller på att vidgas mellan stad och landsbygd gör att Sverigedemokraterna vill verka för en myndighetsutövning som håller ihop Sverige, och en ny jaktmyndighet ser vi som en del i denna strategi.

Viltförvaltningsdelegationernas roll

Sverige är ett stort land där olika landsändar hyser olika viltstammar. Just därför har beslutanderätt delegerats ned till länsstyrelserna och viltförvaltningsdelegationer har inrättats i länen. Landet har exempelvis också delats upp i norra, mellersta och södra rovdjursförvaltningsområdet, där varje område har ett samverkansråd bestående av landshövdingarna. Vad det gäller viltförvaltningsdelegationerna har de ett övergripande ansvar i jakt- och viltförvaltningen med representation från politiken, intresseorganisationer, markägare m.fl. Regeringen beslutade dock att förändra den ursprungliga sammansättningen genom att ge ytterligare mandat till miljö- och naturvårdsintresset och ekoturismen i förhållande till markägare och jägarintresse.

Sverigedemokraterna anser att det är viktigt med en stark lokal och regional förankring vad gäller inflytande och beslutsgång bland de människor som lever och verkar där. Beslut om skydds- och licensjakt måste kunna verkställas redan i viltförvaltningsdelegationen när gynnsam bevarandestatus uppnåtts för en viltstam och med hänsyn till ekonomiska intressen. Sammansättningen måste också återgå till den ursprungliga där balansen mellan politiken, olika intressen, myndigheter m.fl. speglas bättre än i den ändrade sammansättning som regeringen verkställt.

Rovdjur

Sverigedemokraternas politik är att eftersträva minskade konflikter och problem mellan rovdjur och människor på landsbygden. Alla de stora rovdjuren måste förvaltas på ett ansvarsfullt sätt och det sammantagna rovdjurstrycket måste hållas på rimliga nivåer i hela landet.

Förvaltningen syftar till att hålla rovdjursstammarnas antal på en lämplig nivå då alltför stora stammar i slutändan slår tillbaka mot rovdjuren själva. Koncentrationen av rovdjur är också besvärande i vissa delar av landet. Där man tidigare genom åren kunnat idka jakt, friluftsliv och djurhållning kan man i många fall inte längre känna den trygghets- och frihetskänsla man en gång kände. Alltför ofta oroar man sig över sin jakthunds och sina tamdjurs säkerhet.

Många barnfamiljer känner också oro över sina egna barns säkerhet utanför hemmet, både under lek och under väntan på skolskjuts. En självförsörjande och ekonomiskt trygg landsbygd är också något som kan vara svårt att förena med närvaron av exempelvis flera vargrevir i en kommun.

Skydds jakt på rovdjur med lokal remissinstans

Det kan många gånger vara svårt för länsstyrelsen att bedöma en privatpersons ansökan om skydds jakt och värdera den problematik som beskrivs och upplevs i närområdet, med ett rutinmässigt avslag på ansökan som följd. Därför bör aktuell kommun vara remissinstans i ärenden om skydds jakt, där länsstyrelsen inte beviljar ansökan i en första omgång. En sådan icke beviljad ansökan skulle kunna få ett mer grundligt beslutsunderlag, då den lokala kunskapen och kännedomen om problematiken i närområdet skulle kunna tas tillvara på bästa sätt med ett kommunalt yttrande, för att slutgiltigt åter beslutas i länsstyrelsen.

Skydds jakt och ersättning vid angrepp på tamboskap

Skydds- och licensjakt på rovdjur måste fungera när hundar, får och annan tamboskap får sätta livet till, men också när oskygga rovdjur kommer alltför nära bebyggelse och människor. Begreppet skydds jakt måste också vidgas och i högre grad användas i förebyggande syfte. I lika hög grad måste ersättningarna för drabbade djurägare ses över och sättas i relation till den verkliga ekonomiska skadan. Dessa åtgärder skulle mildra den upprörda stämning som råder i bygder, där rovdjur gått till angrepp och öka acceptansen för de rovdjur som etablerat sig i bygden med omnejd.

Skydda rennäringen från rovdjursangrepp

När renhjordar angrips av rovdjur som järv, lo och björn, är ansökan om skydds jakt den första åtgärden som vidtas, men problemet är att rovdjur skyddas av ”gynnsam bevarandestatus”, vilket gör att en ansökan långt ifrån alltid beviljas. Renägarna har rätt till rovdjurs ersättning, vilken utbetalas till samebyarna. Genom ersättnings systemet för rovdjursskador på rennäringen kompenseras samebyarna för förekomst av rovdjur och antalet föryngringar i renskötselområdet. Rovdjurs ersättningarna är en ersättning för verkliga förluster av privat egendom. Det finns ett regelverk som reglerar rovdjurs ersättningen, vilken är baserad på en beräknad kostnad för varje rovdjursart som dokumenterats inom området. Det är därför också viktigt med fungerande och rättvisande inventeringsresultat.

Ingen renägare eller annan tamdjursägare ska behöva förlora slaktintäkter m.m. på grund av alltför högt rovdjurstryck. Ersättningarna för drabbade djurägare bör ses över och tydligare relateras till den verkliga ekonomiska skadan. Möjligheten att få till stånd

skydds jakt inom samebyarnas områden bör stärkas, liksom i andra delar av landet där koncentrationen av rovdjur drabbar människor, deras hundar, tamboskap och näringsverksamhet. När en ny rovdjurspolitik antogs av riksdagen i december 2013, beslutades också om målsättningen att rennäringen inte ska behöva tåla högre förluster än maximalt tio procent av renhjorden. Det fördes dock inte in i lagstiftningen. För att denna viktiga näringsgren ska kunna bevaras vill Sverigedemokraterna att en högre ersättningsnivå för förlorade renar utreds, att möjligheten till skydds jakt stärks, att målsättningen att rennäringens förluster av renar inte ska behöva vara högre än tio procent förs in i lagstiftningen och att dessa åtgärder ges regeringen tillkänna.

Björn

Sverigedemokraterna anser att det inte räcker med en miniminivå för björnstammens storlek. En hållbar förvaltning bör också inbegripa en maximinivå, som garanterar att björnstammen inte får växa sig alltför stor. Flera konflikter med dödlig utgång för människor har blivit resultatet av en alltför stor björnstam.

Varg

I vissa områden i västra Svealand och södra Norrland är koncentrationen av varg mycket hög och det är Sverigedemokraternas uppfattning att vargstammen i vissa områden behöver förvaltas mer aktivt. Vargens referensvärde för en gynnsam bevarandestatus skall dock vara i enlighet med propositionen En hållbar rovdjurspolitik nedre gräns för minsta livskraftiga population, innan licensjakt kan komma på tal.

Tillägg i föreskrifterna om fördröjt domutslag i fråga om vargjakt

För att undvika att vargjakten ställs in en jaktsäsong, på grund av att överklaganden drar ut på slutgiltigt besked, bör ett tillägg skrivas in i Naturvårdsverkets föreskrifter om att jakttiden skall kunna förlängas, oaktat om den ordinarie jakttiden är förbi. Eftersom vargjakten är beroende av spårnö och om domstolsutslag dröjer tills vintern är till ända, skall den också kunna flyttas fram till kommande vinters första spårnö i november/december under samma år.

Art- och habitatdirektivet

Artskyddsdirektivet innebär till exempel att jakt- och skogsbruk i praktiken skulle vara förbjudet om direktivet strikt följdes. Det innehåller nämligen ett förbud mot att störa fåglar eller skada deras häckningsplatser, oavsett var de befinner sig. Implementeringen av direktivet i svensk lagstiftning går, främst genom artskyddsförordningen, betydligt längre än vad direktivet säger. Art- och habitatdirektivet behöver reformeras och anpassas efter regionala och nationella förutsättningar. Det måste i praktiken vara möjligt att ordna skydds- och licensjakt utan orimligt långa överklagandetider.

Älg- och kronviltsförvaltning

Kronhjortsbeståndet har ökat och kronhjortar har spridit sig till delar av Sverige som tidigare inte var deras utbredningsområde. Kronhjort har kommit både söderifrån och från vårt grannland i väst, vilket innebär en ny utmaning ur förvaltningssynpunkt. För att underlätta förvaltningen bör man ha samma förvaltnings- och skötselområden för både älg och kronvilt. Ändamålet med förvaltningen ska vara att reducera skador på skogar och grödor samt minimera antalet trafikolyckor med våra största hjorddjur.

Grundtanken med älgförvaltningsgrupperna var att öka dialogen mellan de berörda aktörerna i viltförvaltningen, för att öka det regionala samarbetet och inflytandet.

Regional viltförvaltning

Sverigedemokraterna vill ge lantbrukare och jägare mer inflytande i de regionala förvaltningsplanerna för att skapa en mer decentraliserad och regional viltförvaltning. Det är därför viktigt att älgförvaltningens arbete utvärderas i syfte att säkerställa att det fungerar på ett effektivt sätt och med ett ökat regionalt inflytande och samförvaltning.

Vildsvinsförvaltning

Vildsvinsstammen växer på sina håll kraftigt i Sverige och är samtidigt ett vilt som är mödosamt att förvalta, då det är ett nattaktivt och skyggt djur. På sina håll ger vildsvinen upphov till kostsamma skador på areella näringar, varför det finns goda skäl att förenkla förvaltningen genom att ha ett mer tillåtande regelverk gällande hjälpmedel.

En god vildsvinsförvaltning måste ske i samförstånd med jägarkåren. Fler hjälpmedel bör tillåtas utan byråkratiskt besvärliga dispenser, t.ex. gällande mörkersikte. Vidare behöver fler godkända vildsvinsfällor tas fram.

Jakttid på korp, morkulla och skarv

Idag är det tyvärr EU-regler som styr jakten på många fågelarter, men vår intention är att regeringen aktivt ska jobba för att ta hem alla beslut om jakt och jakttider till Sveriges riksdag. Korpen har idag ökat rejält i antal och är en stor predator på småvilt såsom fält- och skogsfågel, änder och harar. Den orsakar även skador inom tamdjursskötseln framför allt vid fårens lamning. Man bör därför införa allmän jakt på korp från 1 aug till 31 dec.

Morkullejakten vid midsommar är en starkt förankrad jakttradition i Sverige som togs bort vid EU-inträdet, till ingen nytta alls, då det har visat sig att jakten inte påverkar artens bestånd. Morkullan kan inte anses tillhöra en särskilt skyddsvärd art som skulle kräva extraordinära insatser. Idag är det tyvärr EU-regler som styr jakten på dessa arter, men Sverigedemokraternas uppfattning är att regeringen aktivt ska jobba för att få tillbaka den tidigare jakttiden på morkulla. Skarven utgör en i Sverige ansenligt stor population med många häckande par, och den ökade förekomsten påverkar fiskbestånden negativt, skapar sanitär olägenhet för friluftslivet och reducerar skog och natur där fåglarna häckar. Skarven förekommer inte bara i kustbandet utan även vid sjöar i inlandet. I den svenska skärgården ses skarven som en av de talrikaste fågelarterna. Den förekommer i stora delar av världen och är långt ifrån utrotningshotad. En allmän jakttid på skarv vore bra ur förvaltningssynpunkt och även ur naturvårdande

perspektiv. Här sätter dock EU:s fågeldirektiv stopp för jakt, vilket Sverigedemokraterna alltså anser är fel.

Säl

I Sverige finns tre sälarter: gråsälen i Östersjön, knobbsälen på västkusten och i södra Östersjön och vikaren framför allt i Bottenviken. De senaste åren har antalet sälar ökat utmed Sveriges kustlinje och vållar allvarliga skador för kustfisket, vilket medför en stor ekonomisk börda, då yrkesfiskarna brottas med både svaga fiskbestånd och växande sälstammar. En licensjakt som utformas på liknande sätt som dagens regionala skydds jakt skulle inte hota sälbestånden. Snarare kan detta vara ett sätt att minska konflikten mellan sälarna och fiskerieringen som känner av ökade skador på fiskeredskap och fångster. Kustfisket är en näringsgren med långa anor som är viktig att bevara. Dagens EU-lagstiftning omöjliggör också handel med svenska sälprodukter, vad gäller både kött och skinn. Detta är en fråga som bör utredas eftersom incitamenten att jaga säl behöver bli större. En licensjakt skulle behöva en större avskjutning än dagens skydds jakt som endast möjliggör drygt tusen sälar räknat samtliga tre arter. För att bromsa sälpopulationens stora tillväxt bör en licensjakt åtminstone omfatta en fördubbling av dagens nivå vad beträffar skjutna sälar.

Terrängkörningsförordningen

Jägare med funktionsnedsättning kan ha behov av motorfordon för att kunna jaga. Fordonet behöver under jakten framföras i terräng och för detta krävs dispens. Sverigedemokraterna menar att en beviljad dispens bör gälla för jakt med motordrivet fordon i hela Sverige under 5 år, vilket skulle underlätta för personer med funktionsnedsättning.

Det allmänna uppdraget

Svenska Jägareförbundet har sedan många år (1938) ett allmänt uppdrag att sköta delar av jakt- och viltvården i Sverige. Sverigedemokraterna ser i förbundet en ovärderlig kompetens med hög trovärdighet, som har starka band med jägarkåren, vilket gör att det allmänna uppdragets betydelse för jakt- och viltvården i Sverige inte kan överskattas. Jägarnas jaktkortsavgift skall fortsätta att oavkortat gå in i Viltvårdsfonden och sedan delas ut till olika former av verksamhet.

Bidrag till miljöorganisationer

Det finns exempel på hur miljöorganisationer får bidrag för att aktivt motverka myndighetsbeslut. Detta menar Sverigedemokraterna är en orimlig ordning. Naturskyddsföreningen får årligen ett bidrag från Naturvårdsverket för att processa om vargjakt i domstol och för att driva frågan i EU. Vi menar att denna utbetalning ska upphöra genom att regeringen ger direktiv om detta till Naturvårdsverket.

Miljöorganisationers talerätt i viltfrågor

Enligt miljöbalken 16 kap. 13 § ges ideella föreningar, om de uppfyller lagens kriterier, rätt att överklaga vissa domar och beslut kopplat till miljöbalken. Dessa föreningar är vanligtvis ideologiskt burna och kan ha en väldigt tydlig slagsida i en viss ideologisk riktning. Därför är lagen problematisk i sin utformning och påverkar i allra högsta grad möjligheterna att bedriva en sund viltvård. Vi menar därför att regeringen tydligt bör utreda konsekvenserna av denna lagstiftning och återkomma med förslag på hur lagstiftning och tillämpning kan förbättras.

Samma rätt till jakt och fiske för alla bofasta

Staten har under lång tid gett renägare allt större marker till älgjakt på andra ortsbors bekostnad. Älgjakten är och har många gånger varit viktigare för den övriga befolkningens försörjning än för renägarna. Stora delar av det s.k. renbetesområdet har historiskt tillhört fjällbönder, vilket gör dagens ensidiga gynnande av renägare än mer oacceptabelt. Dubbelregistreringen vid jakt, där flera jaktlag jagar samtidigt inom ett område, är livsfarlig och skapar många onödiga konflikter. Sverige bör avskaffa det system som på flera områden gynnar renägarsamer på den övriga lokalbefolkningens bekostnad. En början är att ge alla bofasta samma rättigheter till jakt (älgjakt) och fiske.

Sverigedemokraterna vill därför att alla som bor på statlig mark, där renskötsel är tillåten, ska ha samma rättigheter till jakt och fiske oavsett näringstillhörighet och etnisk tillhörighet.

Vilt som mat

Sverigedemokraterna vill öka tillgängligheten för att få fler att äta viltkött. Vi ser en ökad kunskap om vilt som livsmedel som ett steg i rätt riktning för att kunna marknadsföra viltkött som hälsosam mat. Viltet har stor potential att nå fler konsumenter om man lyckas förändra attityderna kring jakt och viltkött. Att äta vilt skall kunna vara en självklarhet och inte, som idag, ett exotiskt inslag. Regeringen bör inleda arbetet med att förändra attityderna och marknadsföra vilt som en resurs. Den största utmaningen för företagarna inom viltnäringen är det komplicerade regelverk som gäller för att hantera produkten. Reglerna för vilthantering måste underlättas för att få ut viltköttet i handeln.

Vildsvinskött

Försäljning av vildsvinskött behöver underlättas genom att man reviderar reglerna för distribution så att jägarna själva kan sälja sitt byte efter godkänd trikinprovtagning, i stället för som i dag då vildsvinet måste ha passerat en vilthanteringsanläggning innan det säljs vidare eller bortskänks. Detta skulle också uppmuntra jakt och bidra till bättre kontroll av den snabbt växande stammen.

Ökad kunskap och attitydförändring om viltkött

Att införa jägarexamen som ämne på skolschemat för att öka kunskapen om vilt redan från unga år skulle kunna vara ett steg i rätt riktning, liksom att förmå kommunerna att köpa in och servera viltkött i skolor och på äldreboenden.

Runar Filper (SD)

Mats Nordberg (SD)

Martin Kinnunen (SD)

Staffan Eklöf (SD)

Yasmine Eriksson (SD)